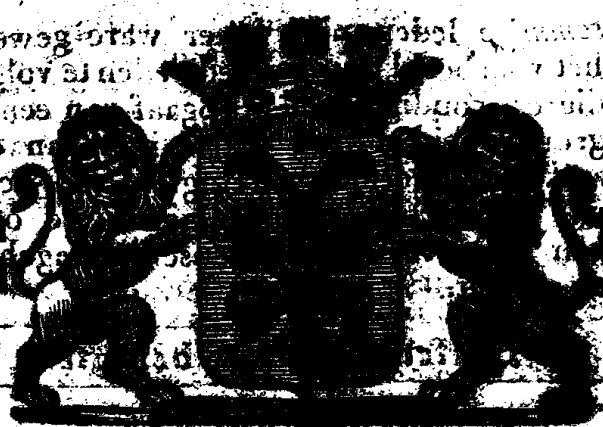

ALPHHEMISCHER COURANT.

ZATERDAG 14 MAART.

De prijs der ... van een tot vijf regels, / 1.00, en voor ... regel daarboven 20 centen, behalve ... voor elke plaatsing.

De prijs der Courant, die geregeld vijfmaal weels wordt uitgegeven, en wel op Dinsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, is ... in de drie maanden.

De voorloopig verslag der centrale afdeling van het ontwerp van wet

Wanneer wij de stukken zien welke uit de handelingen der Kamer voortvloeien, moet wij ons tevens laten leiden door de hooploosheid en onbeduidendheid. Onwillekeurig dringt zich de gedachte op, dat van zulke menschen niets degelijks te hopen is. Wij hebben hier nu niet eens het oog op een verjonging onzer staatsinstellingen; wij zien allen dag meer hoe weinig de Kamer zelfs voor de taak der gewone wetgeving betekend is. Vooreerst deelen wij hare meerderheid als goddelijk beginsels zijn enkel goed om er op te spreken, niet om er naar te handelen; oppervlakkigheid en gemakzucht vertoonen zich bij elke harer handelingen. Van daar die tegenspraak, in die ongelukkige wetgeving, welke nu meer een geheel geeft, maar van lappen aaneenhangt. Van daar, dat zij telkens het door haar vastgestelde terugkomen, wat zij gisteren bouwde, heden afbreken moet.

Wanneer de koorts van het maken van wetten de Kamer overvalt, verwijt zij den ministers hante trachtigheid in het aanbrengen der verzoekt wordende wetsontwerpen. Soms na, soms na, zoud men meenen, dat de Kamer aan deze de uiterste zorg besteden zou; het is niet waar. Grondig onderzoek is wat moeilijk voor de Edel Mogende Heeren, die zich wel het in hunne verslagen en redevoeringen te toonen. Nog gisteren deden wij opmerken, hoe weinig met het belang der zaak strookende, hoe onbeduidend zij zich zelf tegensprekende het voorloopig verslag was over de represailles tegen de ... thans zullen wij de hoofpunten van van het voorloopig verslag over het ontwerp van wet op de burgerlijke pensioenen. Wij zullen er dezelfde onbeduidendheid, denzelfden schroom om zich openlijk en grondig onderzoek te doen, in vinden. Wij willen hopen, dat de opmate wij er aan ons organen der wetgeving de opinie meer aanbrengen de niet dier staatsstukken zullen aantoonen de leden der Kamer begripen zul-

len, dat de ... waarin het koninkrijk een ... was, waaraan ... verbonden was; dat zij inzien zullen, hoe hun pligt verdert meer zorg en ijver aan de betarting der openbare belangen te besteden; vertegenwoordigers des volks, behoort naargezette waartoe der hun toevertrouwde belangen uit elke hunner handelingen te blijven.

Het bestuur, dat vroeger van geene wet op de militaire pensioenen had willen weten, daartegen zelfs een grondwettig bezwaar opperde, — datzelfde bestuur beloofde, met zijne gewone vastheid in stelsel en beginsel, dat het eene wet op de militaire pensioenen zou aanbieden. Het voegde daarbij, echter — het voorloopig verslag vermeldt het — ééne voorwaarde, welke luide van zijnen constitutionelen zin getuigde. Het zou die wet aanbieden, mits de Kamer het toen aanhangige ontwerp van wet op de burgerlijke pensioenen aanvaardde. Dat ontwerp goed was, mogt de Kamer, in hare blijdschap over die belofte, niet onderzoeken; zij moest dat ontwerp maar aannemen en dan zou zij later zien, welk eene verrassing het vaderlijk bestuur zijne ziele kindertjes bereidde. De Kamer, evenwel, — wij weten niet regt door welken vreemden inval verleid, — verwierp het ontwerp. De tegenwoordige minister heeft getrouw het voorbeeld van zijnen voorganger gevolgd, en heeft aan de Kamer, bij de aanbieding van het nu aanhangige ontwerp van wet op de burgerlijke pensioenen, met geen enkel woord van ééne wet op de militaire pensioenen gerept. De Kamer krijgt het verstand niet, vóór dat zij dit eerst geslikt heeft. Zij heeft er echter op nieuw om gevraagd. Wij zullen zien wat de minister haar antwoorden zal.

Even weinig spreekt de voordragt van de kerkelijke pensioenen, en hetgeen de Kamer daaromtrent opmerkt verdient attentie; het is een bewijs van het begrip, dat de Kamer zich van hare roeping maakt, en der zorg, welke zij daarvoor besteden wil.

Wij lezen hieromtrent in het voorloopig verslag: »Veel minder eenstemmigheid bestond bij de leden omtrent de kerkelijke pensioenen. Het getal dergenen, die er bepaaldelijk op aandrongen, dat ook deze bij de wet zouden worden geregeld, was betrekkelijk gering. Zelfs

hebben sommigen kunnen wenschen te kennen gegeven, dat dit in onderscheidene opzichten zoo netelig onderwerp, niet tot een onderwerp van wettelijke regeling mocht worden gemaakt, en verhaarden genoeg te kunnen nemen met hetgeen ten dezen opzichte door de regering in hare memorie van beantwoording, betreffende het in de zitting van 1842 ingediende ontwerp van wet op de burgerlijke pensioenen was gezegd.»

Vooreerst merkt men hier op, wat ook bij andere punten, in den laatsten tijd behandeld, gebleken was, dat de Kamer, in plaats van vooruitgegaan te zijn, achteruitgegaan is. In 1841—1842 hadden de afdelingen vrij eenparig aangedrongen op de wettelijke regeling der kerkelijke en militaire pensioenen en hetgeen daaromtrent in de memorie van toelichting gezegd was, als niet bepaald genoeg beschouwd. Nu, daarentegen, was het aantal van hen, welke wettelijke regeling begeerden, uitermate gering. Toen beschouwden de afdelingen de gronden der ministers, om daarentrent geene wet voor te dragen, als te onbepaald; nu mocht de Kamer genoeg gedaan te hebben, wanneer zij, zonder bijvoeging van éenen enkelen grond, van de moete, aan het maken van zulk eene wet verbonden, verschoond zoekt te blijven. De Kamer onderzoekt niet of het haar pligt is, of het maken van zulk eene wet tot hare bevoegdheden behoort; zij maakt er zich op de eenvoudigste wijs van af, enkel door maar te zeggen: ik heb er geen lust in. Sommige leden, zeker, hebben eene reden gegeven, en deze is zoo geheel overeenkomstig het karakter der Kamer, dat wij ons verwonderen, hoe niet allen, welke tegen het maken eener wet op de kerkelijke pensioenen waren, zich daarmede vereenigd hebben. Aan die sommige leden, namelijk, was de zaak te netelig. Die leden willen alleen voor tijdpassing gemakkelijke onderwerpen behandelen, en zich het hoofd met andere zaken te breken, neen, daartoe zijn die heeren niet naar den Haag gekomen; die laten zij voor de ministers over; deze weten toch het best hoe zij het hebben willen. Geen onderzoek dus of de Kamer daartoe bevoegd, of, wat hetzelfde is, verpligt, te makkelijke onderwerpen behoeven, volgens die heeren, tot de taak der wetgeving,

maar moeilijke tot die des konings. Het is eene nieuwe regel, welke daarheen leiden moet om de vertegenwoordiging als onnutten ballast over boord te werpen. De wetgevende magt en de koninklijke hebben ieder haren verschillenden werkring; wat de eene toekomt mag niet aan de andere opgedragen of voor deze overgelaten worden. Geene van beide kan van hare regten afstand doen zonder in wederspraak te komen met haar beginsel. Wanneer zij dus de behandeling van het eene of andere onderwerp afwijst, zoo kan dit op geen anderen grond geschieden dan dat het niet tot hare bevoegdheid behoort. Dit hadden die sommige leden behooren te onderzoeken, en niet of de zaak ook soms wat netelig is. Gronden hadden zij behooren te geven en niet enkel bedanken om redenen, die wel traagheid maar niet ijverige pligtsbetrachting bewijzen. Men wane niet, dat het bestuur voor zijne weigering eener wet op de kerkelijke pensioenen in 1841 — 1842 zulke voortreffelijke gronden bijbragt, dat eene enkele verwijzing naar deze genoegzaam geacht kan worden. Zij verklaarde toen: »De regering beschouwt eene wet op de kerkelijke pensioenen als niet noodig; »niet alleen omdat de voorschriften der grondwet daartrent volledig en stellig genoeg zijn, om derzelve toepassing aan de regering te doen verblijven, »maar ook omdat de aard der zaak tot zeer verschillende bepalingen voor de geestelijken der onderscheidene gezindheden zou moeten leiden en hunne pensioenen of emolumenten over het algemeen laag zijn gesteld, »en het gezamenlijk bedrag van die pensioenen niet zoo aanzienlijk is, dat daarin althans aanknading zou te vinden zijn »om eene andere wijze van handelen te wenschen, dan die steeds, ook onder vroegere besturen hier te lande, is gevolgd geworden.» Het doel eener wet op de pensioenen is de regels te stellen, welke het bestuur, bij het toekennen der pensioenen, op te volgen zal hebben. Men zou uit het antwoord wanen, dat de grondwet dit deed. Maar hoe veel overtolligs de grondwet ook moge bevatten, zoo ver is zij niet buiten hare roeping gegaan: wanneer die sommige heeren, die met dit fraanje antwoord genoegen genomen hebben, de grondwet eens zullen willen inzien, zullen zij daar niets dergelijks, alleen eene waarborging der pensioenen, thans genoten wordende, aantreffen. Bêlat dit regels te stellen, welke bij de toekenning zullen moeten opgevolgd worden? Ook is het eene vrij zonderlinge reden voor het overdragen van de bevoegdheid der wetgevende magt op de koninklijke, dat er voor de verschillende gezindheden verschillende regels moeten gemaakt worden, even alsof de Kamer, die afwijzende regels maakt voor verschillende klassen van ambtenaren, bij de geestelijke pensioenen op geen verschil konletten. Maar de minister had de beste reden voor het laatst bewaard; die pensioenen zijn laag genoeg, om geene verandering noodig te maken. Maar werd dan de taak des wetgevers daardoor niet des te gemakkelijker? worden de regels gemaakt, om verandering te brengen in het bestaande of om vastheid en regelmaat voor het vervolg te geven? Wij weten niet of het van die

sommige leden niet wijer ware geweest, het voorbeeld hunner medeleden te volgen, die eenvoudig, zonder opgaaf van eenigen grond, zeiden, wij willen niet dan door zulke jammerlijke uitvlugten zich-zelfen en de vertegenwoordiging in de oogen van ieder vernedigd mensch belagebelyk te maken.

Buitenlandsche berigten.

PERZIE.

Brieven uit Perzië berigten verschrikkelijke verwoelingen, door de cholera in den jongsten tijd in Mid-den Azië aangelegd. Uit Indië had zij hare doodelijke weg naar Kabul naar Teheran genomen.

ITALIE.

Brieven uit Lombardij, opgenomen in parijse dagbladen, melden, onder anderen, dat er te Piacenza, in de staten van H. M. de aartschertogin Maria Louise, eene beweging heeft plaats gegrepen, welke door de daar figgende oostenrijksche troepen gedempt geworden is. Het volk, verbitterd tegen de jezuiten, anderdeels door de verhooging van den prijs des broods, trok in massa naar het paleis des gouverneurs. De op deze plaats uitgezette wacht viel de menigte met de bajonet aan. Het volk begon de straten op te breken en met steenen naar de soldaten te werpen; daarop gaf de kommandant bevel om op de inwoners vuur te geven, waaraan er 5 à 6 gedood en een groot aantal gekwêst werd.

DUITSCHLAND.

Hamburg, 5 maart. Men verhaalt hier, dat eene geheele lading Engelsche geweren, welke, kort geleden, de Elbe inliep, aangehouden en naar Engeland teruggebragt werd, dewijl het gebleken was, dat deze wapenen bestemd waren, om in handen der Polen gebragt te worden. Men zegt, dat onderscheidene Polen hier gearresteerd zijn geworden.

PRUISSEN.

Breslau, 6 maart. Met den middag-trein van den opper-silesischen spoorweg zijn heden geene berigten van belang uit den vermaakt Krakau ontvallen. Naar men vernemen, staat nu vast, dat ongeveer 700 der insurgente naar pruisisch gebied gevlugt zijn en zich aan de pruisische troepen overgegeven hebben. Deze zijn voorloopig te Nicolai in verkeerde bewaaring gesteld en hunne wapenen zullen onder de drie beschermende mogendheden, Pruisen, Oostenrijk en Rusland, verdeeld worden. Authentieke mededeelingen, aangaande de gebeurtenissen op krakausisch gebied en in aangrenzende oorden van Gallicie zullen wij waarschijnlijk weldra ontvangen.

De post is van heden af weer hersteld. De gisteren hier aangekomen venaris Müller uit Krakau is, ofschoon voorzien van eene legitimatiekaart, aangehouden geworden, dewijl men vermoedt, dat hij bij de uitbarsting van den opstand te Krakau bijzonder werkzaam is geweest.

ENGELAND.

Londen, 9 maart. Men zegt, dat twee regementen infanterie van de garde aangevoerd zijn, om een deel uit te maken van de troepen, die naar Indië zijn bestemd.

De bill, handelende over de bescherming van personen en eigendommen in Ierland, welke tegenwoordig aan de overweging van het Hoogerhuis is onderworpen, zal in het Lagerhuis eenen levendigen tegenstand ontmoeten van de zijde van O'Connell en zijne vrienden. Het meerendeel der iersche afgevaardigden, die niet in de Kamer waren verschenen sedert het begin der zitting, maken zich gereed, om deel te nemen aan de discussie over dit bill. De associatie van de repeal heeft doen afkopen door het orgaan van derzelve voornaamste redenaars en door krachtvolle besluiten.

FRANKRIJK.

Parijs, 10 maart. In de verdere zitting van de Kamer der Afgevaardigden op gisteren, hebben nog verscheidene leden het woord gevoerd over de zaak van de conversie der renten. Ten slotte werd het voorstel van den minister van Financiën, om deze zaak vooralsnog uit te stellen, met 211 tegen 145 stemmen verworpen, en daarna besluten, het gedane voorstel van den heer St. Priest (in overweging te nemen).

De tijdingen uit Algerij behelzen, dat de marschall Bugeaud besloten had een togt tegen Kabylie te ondernemen. Hij had Algiers op den 1den maart verlaten met een vrij aanzienlijk getal troepen. Men wilde, dat Abd-el-Kader zich te Bordj el-Boghrat bevond, van waar hij eene nieuwe oproeping had uitgevaardigd aan al de kabylische stammen, en naar die punt moet de marschall Bugeaud zijn reistreeks heen hegeren hebben.

Heden heeft de minister van oorlog twee wetsontwerpen aan de Kamer aangeboden, houdende het eene magtiging tot de jaarlijkse oproeping van 80.000 man der ligting 1846, het andere openende een additioneel krediet voor de militair pensioenen.

BELGIE.

Brussel, 12 maart. In de gissingen, zoo als de tijdsomstandigheid medebrengt, en die sedert een paar dagen in betrekkelijke rust gekomen waren,

begint zich weder eenige levendigheid te vertoonen, wat gisteren nog al geloof scheen te vinden, was, dat de prins de Chimay minister van buitenlandsche zaken zou worden, de generaal Prisse van oorlog, de heer Orban, (niet, zoo als eerst gezegd werd de heer Lacoste,) van de publieke werken, en dat de tegenwoordige minister Deschamps tot de binnenlandsche zaken zou overgaan, en de heeren Malou en d'Anethan bij financiën en justitie aanblijven. Op den heer van de Weyer schijnt dus niet meer gerekend te worden, doch zijn kortstondig aanzijn aan het bewind kan nogtans de vrucht gehad hebben van (daarmede vleit men zich althans van de liberale zijde,) de scheidslijnen tusschen de kerkelijke en liberale partijen scherper af te teekenen en mitsdien alle gedachte aan een nieuw gemengd ministerie te benemen. Ongerijmd was al wat in buitenlandsche bladen geradekaald is over een onderstel voornemen van sommige leden der Kamer, om aan dien minister ook voor het geval dat hij zijn gezantschap te Londen moest verliezen, alhier eene positie te verschaffen, door eene verkiezing tot representant voor hem te doen openvallen. Men weet, dat het niet gelukt is, hem, nog minister zijnde, te doen verliezen, en het enkel lidmaatschap, zonder torens aan het bewind te zijn, van hem luttel getreft zoude. Men kan zich ook niet voorstellen, (indien hij door de zoogenaamde gemengde gemeend was) van nog minder beduidenis zijn. De leden der Kamer genieten hier, gelijk in Holland, 200 gulden maandelijks, doch alleen gedurende den tijd der sessie, en mits zij niet te Brussel woonachtig zijn.

In de plaats van den overleden senateur Bonns-Made is te Brussel met 225 van 589 stemmen, de baron de Moergheem tot lid van den senaat verkozen.

Aan de familie van den ingenieur de Ridder is thans vergoed hem driemaal 's weeks in de gevangenis te bezoeken, en de zonen van den zinnamer Boguet worden schielik dagelijks naar de gevangenis toe gelaten.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 12 maart. Wij vernemen, dat de overeenkomst tusschen H. H. E. de ministers van binnenlandsche zaken en financiën met de heeren Dirk Dronkers & Comp., wegens den aanleg van eenen zeeschraanburgschen spoorweg, benevens het graven van een kanaal door het eiland Walcheren, uitkomende aan den mond van de Westerschelde, sistena gestoten en vergdientelidens dag door S. M. bekrachtigd is.

Gravenhage, 12 maart. Het provinciaal hof in Zuid-Holland heeft, bij arrest van heden, J. Schep, weiddaagden, weerdstand aan een bevestigd bevel (zijnde een jagt-opziener), met wapenen en uoewonding met bloedstorting van denzelfden, bij gelegenheid van de uitoefening zijner beveling. Het hof heeft den schuldige verhoord en veroordeeld tot jaerlijks tuchthuisstraf.

Blijkens de uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika ontvangen officieele berichten, was op den 16den januari jl., door den voorzitter van het comite van buitenlandsche zaken, een ontwerp eene bill ingediend geworden, tot intrekking van dat gedeelte van het in 1842 vastgesteld tarief, waarbij op de Java-koffij een inkomend regt van 20 pct. is bepaald geveerd. terynii voort, was het aanstellen van dat tarief, die koffij met nederlandsche of noord-amerikaansche schepen zal kunnen worden ingevoerd uit de haven van het koninkrijk der Nederlanden in Europa, zonder betaling van een differentieel regt, op gelijken voet als koffij, van elders aangevoerd uit Brazilië en andere landen, alsnaam koffij wordt voortgebragt.

Stulta en Puera.

Naar het Fransch, door

Twee steden, Stulta en Puera genaamt, liepen tot onderling verkeer, met groote kosten, en maakte elken weg zeer ongemakkelijk. Men heeft nu een weg geroed, welke Stulta met Puera overvoert onze markt met puera. De puera wil de onze niet hebben, maar moet een stokje voor worden gestoken. Gemakkelijk nam zij een aantal ledigloopen in de markt gestalte, dan de puera van de markt te laten invoeren dan tegen betaling van een klein som geld.

Naar het Fransch, door de heer van de Weyer, die de zaak ook een aantal ledigloopen, dan de andere, welke de puera van de markt van de production van Stulta, Na verloop van eenige eeuwen, gedurende welke de verhouding niet torgenomen, kwam men tot de ontdekking, dat deze wederzijdsche verkeer, ringen, die nu weder even ongemakkelijk waren. Puera zoudde de eenige, geantwoordt, dat de handelen de officieele phraseologie, volgender wijze sprak: »Wij hebben een gemeenschappelijk weg gemaakt, welke ons verkeer en ons vrees van de markt van Stulta, dat onderling verkeer allerhande onderpalen in de markt is onderling verkeer, dat het geweest is, dat de andere steden, die nu al in de markt gevonden hebben, dat zouden wij de moeite en kosten van het aanleggen van den weg hebben kunnen sparen en goede uitkomsten hebben om het verkeer te bewaken of te veran

ving uit eigene beweging uitgesproken, regtens als een uitlooiel van des konings vrijen wil te beschouwen is, zonder dat eenig staatsdienaar of lichaam van staat, wie het zij, daarvoor aansprakelijk of verantwoordelijk kan worden gehouden.

Ook deze overweging komt ons voor, niet vrij te zijn van dwaling en geheel in strijd met de constitutionele begrippen. De redenering, in die overweging vervat, komt hierop neer: dat, dewijl de grondwet de opening der Kamers door of van wege den koning maar niet in persoon met een troonrede voorschrijft, het uitspreken eener troonrede als een uitlooiel van des konings vrijen wil te beschouwen is en niemand, wie het ook zij, dus ook de koning niet, daarvoor aansprakelijk of verantwoordelijk kan gehouden worden. Hiernit zou dus volgen, dat, al wat de koning verrigt en niet grondwettiglijk verplicht is te doen, als een uitlooiel van des konings vrijen wil te beschouwen en niemand daarvoor aansprakelijk is.

Het is reeds eene tastbare ongerijmdheid op zichzelf, te stellen, dat eenig mensch, hetzij hij hoog- of laaggeplaatst zij in de burgermaatschappij, niet verantwoordelijk zijn zou voor hetgeen hij uit eigene beweging, onverplicht, als een uitlooiel van zijn vrijen wil verrigt. Ons komt juist het tegenovergestelde als billijk en regtvaardig voor.

Wanneer iemand eene daad verrigt, waartoe hij verplicht is en met die daad de voorschriften van goede zeden, recht of billijkheid uit het oog verliest, dan zal hij, daarvoor aangesproken, onzes erachtens, althans tot vergoelijking van zijne min-billijke of min-zedelijke daad, kunnen bijbrengen, dat hij verplicht was tot die daad, dat hij dus aan zijne verplichting voldaan heeft, al hebbe hij dan ook op eene min-behoorlijke wijze daaraan voldaan.

Wanneer, daarentegen, iemand eene daad verrigt, waartoe hij niet verplicht was en hij schendt met die daad de regelen van recht, zedelijkheid of billijkheid, dan zal er niet alleen verantwoordelijkheid op hem kleven, maar die verantwoordelijkheid zal in grootere mate op hem rusten, en dit wel omdat zijne ongerijmdheid of onbillijke daad een uitlooiel van zijn vrijen wil was.

Zoo men deze stellingen toepast op de redenering van de VIIIste overweging van het arrest, dan zal men of tot het besluit moeten komen, dat die redenering eene ongerijmd stelling in zich bevat, of dat een koning — wij spreken hier van koningen in het algemeen — verheven is boven de eischen der zedelijkheid; zich niet behoort te houden aan de voorschriften des rechts en de vorderingen der billijkheid mag of het oog verliezen, zonder ooit tot eenige verantwoordelijkheid te kunnen geroepen worden.

Neemt men de eerste dezer beide conclusiën aan, dan moet men de VIIIste overweging van het arrest voor eene ongerijmdheid houden; neemt men de laatste conclusie aan, dan neemt men tevens despotismus aan, een regeerstelsel, hetwelk in een land, waar de regten en verplichtingen tusschen vorst en volk wederzijds door een plechtig bezworen staatsverdrag vastgesteld en vastgesteld zijn, regtens eene volstrekte onmogelijkheid, eene volslagene onbestaanbaarheid is.

Keeren wij tot de troonrede terug. Wij moeten eens met het hof aan, dat het houden eener troonrede eene onverpligte daad eens constitutionelen konings zij en dat niemand, dus ook de koning niet, daarvoor aansprakelijk is. Men stelde, met deze beide stellingen op den voorgrond, dat een constitutioneel koning, bij den aanvang der zittingen van de vertegenwoordiging des volks, eene troonrede houdt, welke ongeveer hetzelfde behelze, wat in eene troonrede gebruikelijk is, maar dat daarin, onder anderen, deze zinsnede voorkomt:

«Na rijpe overweging is het ons voorgekomen, dat de natie geene behoefte heeft aan eene vertegenwoordiging, noch aan een vrij gebruik der drukpers en wij hebben het daarom raadzaam geacht, de zitting der vertegenwoordiging niet te openen en het gebruik der drukpers, als onnodig, te schorsen tot tijd en wijte wij tot andere gedachten omtrent deze beide aangelegene punten zullen gekomen zijn.»

Wat nu zou het gevolg dier zinsnede in die troonrede zijn? Immers, voerstaande, dat de Staten-Generaal niet zoudt kunnen vergaderen, want de grondwet vereist dat de koning de zitting zou openen; en ten tweede, dat, zoo de natie loch mogt voortgaan met het gebruik maken der vrijheid van drukpers, zij zich minstens de ongenade des vorsten zou op den hals halen, of, zoo zij aan den wensch, het verlangen des konings gehoor gawe, zich het verlies van een harer diebaarste regten, van het «palladium harer vrijheid» zoude te getroosten hebben.

Men zal ons tegenwerpen: «een constitutioneel koning zal zulk eene zinsnede niet in eene troonrede opnemen;» — maar, wie staat ons daarvoor in? Met het hof zouden wij antwoorden: «het houden eener troonrede is eene onverpligte daad des konings, een uitlooiel van zijn vrijen wil; hij houdt die rede uit eigene beweging; hij eigent zich die rede toe, en hij doet het, niet door hem-zelfen, maar door hem-zelfen gesteld is en zo hij zelf zo stelt, — wie zal hem, den onverantwoordelijken koning, kunnen overhalen, tegen zijn vrijen wil, of, sterker, wie zal hem kunnen dwingen tot het niet-uitspreken eener zoodanige zinsnede?»

«Ja maar,» — zal men zeggen, — «eene zoodanige zinsnede is strijdig met het voorschrift der grond-

»wet, strijdig met de regten des volks, strijdig met de begrippen van billijkheid.»

Wij antwoorden: dat is mogelijk, dat is volkomen waar; maar de koning heeft het gezegd, de koning heeft het gezegd uit eigene beweging; het is zijn vrije wil, de koning is niet-aansprakelijk, ergo. — welnu, ergo...? ergo kunnen de Staten-Generaal niet vergaderen, niet het volk vertegenwoordigen en ook het volk zelf niet vertegenwoordigen door middel der drukpers? — Wat zal dan aan vertegenwoordiging en natie te doen staan? Zich onderwerpen aan het verlangen des konings en met VOLTAIRE, den nu eens geheel onafhankelijken man, dan eens geheel slaafschien, laten konings-vleijer, die, na eerst anderhalf jaar in de Bastille te hebben geboet voor oppositie tegen de regering en het Hoofd van den staat, zijne Henriade in den kerker schreef en dit, — overigens voortreffelijk, — dichtstuk, aanving met de honigzoete woorden:

«Je chante ce héros, qui régna sur la France,
«Et par droit de conquête et par droit de naissance,
«Et fut de son peuple et le roi et le père.»

Wij vragen, zal vertegenwoordiging en natie zich gedwee en slaafsch onderwerpen aan den vrijen wil des niet-verantwoordelijken konings en met VOLTAIRE (1) uitroepen:

«Quel homme est sans erreur? et quel roi sans faiblesse?
«Est-ce à vous de prétendre au droit de le punir?
«Vous, ses tous ses sujets, vous, FAITS, VOUS ABÊTES!
«Un fils ne s'arme point contre un coupable père;
«Il détourne les yeux, le PLAINT et le RÈVERE.
«Les DROITS DES SOUVERAINS sont-ils MOINS PRÉCIEUX?»

of zal vertegenwoordiging en natie zich tegen het verlangen des koning verzetten? Zullen de Staten-Generaal zich-zelfen openen, sui (non-)auctoritate? Zal het volk opstaan in massa, zich in zijne regten en vrijheid gekrenkt achtende, het paleis des konings bestormen met gedrukte verzoek- en smeekschriften en, bij niet gegeven gehoor daaraan, van verzoeker eischer worden en dwang stellen tegenover vrijen wil? Zal, in dat geval, het volk in bedwang gehouden moeten worden door den sterken arm, door eigen breeders met kraacht van wapenen uiteengedreven en tot stilzwijgen, tot onderwerping gedwongen worden? Of wij weten het immers uit de geschiedenis, dat despotismus den dolk in het eigen hart omdraagt, dat tirannij den vergiftigden drank van eigen bezem koestert, en wee den raadslid, die dien dolk mogten gewef, dan adder mogten gefaet hebben aan de ontbloote borst des konings!

Wenden wij onze oogen af van zulk eene mogelijkheid; keeren wij tot ons vaderland terug; en vragen wij intusschen: Blijkt uit dit door ons gestelde en zeer zeker bij een niet-aansprakelijken, min-verstandigen en heerschezuchtigen koning niet onmogelijk geval, niet ten duidelijkste de volstrekte onaanvaardbaarheid eener ministeriële verantwoordelijkheid voor alles, in één woord, alles, wat de koning, als koning, als hoofd van den staat verrigt? Blijkt uit dat gestelde geval niet zonneklaar de onaanneemelijkheid der stelling van het geldersche hof, dat voor eene troonrede niemand, wie het ook zij, aansprakelijk moet gehouden worden? Blijkt daaruit niet, ten helderste, dat men de ministeriële verantwoordelijkheid bij de troonrede verkeerd begrijpt en toepast?

De distinctie tusschen verpligte en niet-verpligte regerings-daden is eene distinctie, welke eene geheele wereld van distinctiën, een' geheelen sleep van chicanes en spitsvondigheden in haar gevolg heeft. Wie zal er distingueren tusschen verpligte of onterpligte regerings-daden? Wie men zeker, gaan en niet de kans van vervolging en veroordeeling loopen, zal men voortaan, zoo de troonrede, het hof overkoopt mogt kunnen aanheffen, voor en alser men tot de beoordeeling van de eene of andere regerings-daad overgaat, aan het publiek ministerie, aan de leden van een hof, of aan de regering, — het bestuur, — moeten vragen, of, hetgeen men beoordeelen wil, eene verpligte, dan eene onverpligte regerings-daad zij? Maar, naar het hof, bij zulk een leer, bij zulk eene gesteldheid van zaken, bij zulke chicaneruse distinctiën het vrij-regt der drukpers en het recht tot beoordeeling van regerings-daden, ons door de wet van 1829 gewaarborgd? De zaak is zoo tegenstrijdig, dat zij zich-zelfe te niet doet en wij laten haar dus aan haar lot, of liever aan de beslissing van den Hoogen Raad over.

Het stelsel van het geldersche hof, volgens hetwelk niemand voor de troonrede aansprakelijk zij, houdt, gelijk de redactie der *Arnhemse Courant* deser dagen zeer juist opmerkte, zijne eigene veroordeeling in zich. Is er eene handeling of eene zaak gecritiseerd en in een hatelijk daglicht gesteld, ter sake waarvan niemand ter verantwoordiging kan geroepen worden, zoo zal er geen laster bestaan, noch bestaan kunnen. Want hoer kan zich allgen hij aantrekken, die voor het gelasterde feit aansprakelijk is; dat is de leer, en ook de enig ware leer van alle regtleerders; zij is eene de leer van het gezond verstand. — Wij stappen hier van de VIIIste overweging af, om tot de IXde in een volgend artikel over te gaan.

(1) Baurus, *Tragedie*, acte I, sc. 2.

Advertentiën.

+++ Het PLAATSELIJK BESTUUR van GE-MEENTE EDE, als daartoe gemachtigd, zal, op Dingsdag den 21sten Maart vanstaande, des middags ten 12 ure, in het Gemeentelokaal te Ede, publiek verkoopen:

45 Bunders, 75 Roeden, en 20 Ellen HELPE-GROND, onder *Bemmelom*, grenzende aan den Rijk-Spoorweg, bij het Bosch de *Syssel*, gewaarschikt tot kultuur voor BOUWLAND en HOEGH-WASSEN; zullende gedachte grond in 3 perceelen en in massa geveild worden, en door H. VALKENBURG, Gemeente-Bode te Bemmelom, dappelijks van des morgens 10 tot 12 ure, worden aangevezen.

De conditiën zullen, acht dagen voor de verkoop, in het Gemeente Lokaal voormeld, ter visie liggen.

VERKOOPING VAN TIENDEN.

De Notarissen G. J. ROEFF, te *Horst*, en M. A. BILHART, te *Wierden*, als hantwerkers mens hunne principalen, op Zaterdag den 21sten Maart 1846, doen inzetten, en 14 dagen later, zijnde Zaterdag den 4den April 1846, verkoopen telken rems des voormiddags ten 10 ure, ten Herberge van de Weduwe *INGELBENSTON*, te *Wierden*:

De REGTEN VAN TIENDHEFFING van de helft in de Krijtende, Smale en Grove TIENDEN van het *Wardsche, Achterdorps, Oosterlings en Hoof-* of *Laagblok*, onder de Gemeente *Deil*, Arrondissement *Tiel*.

Deze Tienden behooren voor de wederhelft aan 's Konings parisiëre Domeinen.

De jaarijksche opbrengst van dezer Tienden, de 10 laatste jaren doof sikkender gerekend, is f 532.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemde Notarissen — *Brieven franco.*

+++ Op Bonderdag den 19den Maart 1846, des voormiddags ten 11 ure, ten huise van den Kastelein *T. ALBERS*, te *Huisen*, zullen ten overstaan van den Notaris *PILGRIM* publiek, voor een Jaar OMTREBEWEDEN, verpacht worden:

Circa 18 Bunders WEIDELAND, in den H. nisten-schen Buitenpolder, de *Mar duwede en N. g. u. de* genaamd, te *Huisen*.

50 a 60 Madgen, 1001 AARDAPPELEN in drie soorten; te weten 85 mudden *Bleek rooden*; 10 mudden *Krusselsche rooden* en 15 mudden *Geelen*. Zij zijn allen zeer gaaf en gezond, en nader te bezichtigen bij den drukker dezer.

+++ Men verlangt tegen den 1sten Mei vanstaande, of eerder, bij een aanzienlijk geslacht, zinsnede, iemand tot HUISONDERWIJZER, behjvende de Roomsche Katholijke Godsdienst, eene zedelijk gedrag, bezit van eenige boeken, en geschikt om aan 4 kinderen, van 4 tot 10 jaren oud, grondig onderwijs te geven in alle vakken van eene he-schaafde opvoeding behooren — tegen een jaars KOST, INWONING en f 150 a f 200 SALARIJ in het jaar. — Zij, die daartoe genegen mogten zijn, gelieven zich, met vrachtrijpe brieven, aan te melden bij *J. G. MEIJER*, boekhandelaar te *Arnhem*, inroepende de zinsnede van de zinsnede, en het waar, of bij wien men inlichtingen omtrent het ontvangen kan.

Lots Hier.

Door menigvuldige buitenlandse connectiën zijn in het MEUBEL-MAGAZIN van *MORITZ TITZEN*, in de *Arnhemse* straat, alle soorten van meubelen, in eene ongesatineerd BE-NAUWKEURIG, en beheden fabrijs-prijs, te be-kopen.

RHEINISCHE DAMPSCHIFFFAHRT.

KÖLNISCHE DAMPFSCHIFFFAHRT. Geregeld vertrekken de *Arnhemse* naar *Köln*, direct tot *Köln*, des morgens ten 10 ure, en des avonds ten 6 ure, te *Deventer*, heeft uitgegeven en alom verzoeken.

BERICHTEN van de *Arnhemse*, gedurende een tien-jarig verloop aldair, door *E. H. KOTTGER*, Zende-ling, in dienst der Nederlandsche Zeeving te *Köln*. Met een plaat.

Over *THEODORIE'S APOCALYPTISCHE* en *DE WERKEN* van *JEZUS CHRISTUS*, naar het *Th. d. Waarheid in Ligt*, door *P. Pr. v. d. W.* 1800.

Te *Arnhem*, bij *C. A. THIBBS*, Boekhandelaar.